

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Є. О. Юрченко

*Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
75, просп. Московський, м. Харків, Україна, 61050.
E-mail: yurchenco@mail.ru.*

Отримана 18 вересня 2013, прийнята 22 листопада 2013.

Анотація. У статті за результатами дослідження існуючих понять в галузі державного управління здійснено узагальнення понятійного апарату державного архітектурно-будівельного контролю. Надано авторське визначення поняттям «державний архітектурно-будівельний контроль», «механізми державного архітектурно-будівельного контролю», «об'єкт державного архітектурно-будівельного контролю» та «суб'єкт державного архітектурно-будівельного контролю». Автором визначено, що основними механізмами державного архітектурно-будівельного контролю, від яких залежить розвиток системи державного архітектурно-будівельного контролю, є правовий та організаційний механізми контролю. Вказані механізми практично функціонують у вигляді наступних заходів: дозвільні процедури, ліцензування, інспекційні перевірки об'єктів державного архітектурно-будівельного контролю, взаємодія органів державного архітектурно-будівельного контролю з правоохоронними органами, припинення містобудівних правопорушень, притягнення порушників до відповідальності, введення об'єктів в експлуатацію.

Ключові слова: будівельна сфера, державний архітектурно-будівельний контроль, об'єкт, суб'єкт, механізми.

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНОГО КОНТРОЛЯ

Е. А. Юрченко

*Харьковский региональный институт государственного управления
Национальной академии государственного управления при Президенте Украины,
75, просп. Московский, г. Харьков, Украина, 61050.
E-mail: yurchenco@mail.ru.*

Получена 18 сентября 2013, принята 22 ноября 2013.

Аннотация. В статье по результатам исследования существующих понятий в области государственного управления осуществлено обобщение понятийного аппарата государственного архитектурно-строительного контроля. Дано авторское определение понятиям «государственный архитектурно-строительный контроль», «механизмы государственного архитектурно-строительного контроля», «объект государственного архитектурно-строительного контроля» и «субъект государственного архитектурно-строительного контроля». Автором определено, что основными механизмами государственного архитектурно-строительного контроля, от которых зависит развитие системы государственного архитектурно-строительного контроля, является правовой и организационный механизмы контроля. Указанные механизмы практически функционируют в виде следующих мероприятий: разрешительные процедуры, лицензирование, инспекционные проверки объектов государственного архитектурно-строительного контроля, взаимодействие органов государственного архитектурно-строительного контроля с правоохранительными органами, пресечение градостроительных правонарушений, привлечение нарушителей к ответственности, ввод объектов в эксплуатацию.

Ключевые слова: строительная сфера, государственный архитектурно-строительный контроль, объект, субъект, механизмы.

THEORETICAL AND CONCEPTUAL BASES OF STATE ARCHITECTONICALLY-BUILDING CONTROL

Ievgenii Iurchenko

*Kharkov regional institute of public administration of NAPA by the President of Ukraine,
75, Moskovsky Avenue, Kharkov, Ukraine, 61050.*

E-mail: yurchenco@mail.ru.

Received 18 September 2013, accepted 22 November 2013.

Abstract. The conceptual apparatus of state architectonically-building control is generalized in the article. Authorial determinations to the terms «state architecture and building control», «mechanisms of state architecture and building control», «object of state architecture and building control» and «subject of state architecture and building control» are also given in the paper. The author states that legal and organizational control mechanisms are the basic mechanisms of state architecture and building control that affect the development of the state system of architecture and building control. These mechanisms in practice operate through the following measures: permitting procedures, licensing, inspection procedures of the objects of state architecture and building control, interaction of state architecture and building control with the law enforcement authorities, suppression of architecture and building violations, bringing offenders to justice, object commissioning.

Keywords: building sphere, state architectonically-building control, object, subject, mechanisms.

Постановка проблеми

Розвиток механізмів державного архітектурно-будівельного контролю здійснює регульовальний та стимулювальний вплив на діяльність будівельної галузі економіки держави та дозволяє забезпечити безпечні умови життєдіяльності та безпеки громадян під час будівництва будівель та споруд, захистити їхні права як споживачів продукції будівельної галузі. Удосконалення системи державного архітектурно-будівельного контролю не можливе без дослідження теоретико-концептуальних основ державного архітектурно-будівельного контролю. Враховуючи актуальність проблеми, необхідно узагальнити теоретичний матеріал щодо сутності і змісту державного архітектурно будівельного контролю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Державному регулюванню містобудівної діяльності, в тому числі здійсненню контролю у сфері будівництва, приділяли увагу: Д. В. Барзилович, О. І. Бурдикіна, Д. В. Ісаєнко, П. С. Покатаєв, Н. Ю. Мушинська, Г. М. Михайлов, А. В. Матвійчук, В. О. Ромасько, З. В. Щепановський та ін.

Разом з тим, відсутність вагомих наукових праць в науці державного управління, присвяче-

них вивченню теоретичних питань державного архітектурно-будівельного контролю в Україні, створює потребу проведення досліджень у цій сфері.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми

Понятійний апарат у сфері державного архітектурно-будівельного контролю визначено у нормативно-правових актах та наукових працях. Науковці пропонують різні погляди та визначення, що створює необхідність в узагальненні та уточненні деяких теоретичних термінів, зокрема таких ключових категорій, як «державний архітектурно-будівельний контроль», «механізми державного архітектурно-будівельного контролю», «об'єкт» та «суб'єкт» державного архітектурно-будівельного контролю.

Мета

Проаналізувати наявний понятійний апарат у сфері державного архітектурно-будівельного контролю, узагальнити теоретичний матеріал щодо сутності і змісту державного архітектурно будівельного контролю та за результатами проведеного аналізу здійснити уточнення теоретичних термінів.

Викладення основного матеріалу

Ефективність функціонування будівельної галузі залежить від державної політики щодо її підтримки та регулювання, спрямованого на інформаційне забезпечення, створення нормативно-правової бази оптимального податкового навантаження тощо.

Державне регулювання є однією із функцій державного управління. Державне управління є організаційним і регулювальним впливом держави на економічну діяльність суб'єктів ринку з метою її впорядкування та підвищення результативності. Основними функціями управління є організація, регулювання, контроль, планування, кадрове забезпечення [9].

У будівельній галузі значну увагу держави приділено функції контролю. Звичайно, держава намагається упорядкувати відносини щодо здійснення державного контролю в сфері будівництва в Україні, однак існують безліч проблем, які необхідно вирішувати.

Характеризуючи контроль, В. Б. Авер'янов розглядає його як один із принципів діяльності органів держави або відносить його до методів управління, вбачаючи в контролі певний спосіб діяльності і можливість впливу за його допомогою на поведінку відповідного об'єкта [1].

Ефективний контроль дає змогу судити про фактичний стан справ в галузі, про те, як реалізуються нормативно-правові акти в галузях та сферах управління, наскільки ефективними є нормативно-правові акти, видані органами державної влади. На підставі отриманої інформації можна швидко усунути недоліки в нормативній діяльності, вносити зміни та доповнення до нормативних актів, підвищувати їх ефективність. Контрольна функція відіграє значну роль у здійсненні державної політики, сприяє збереженню ресурсів, удосконаленню системи органів державної виконавчої влади [3].

В юридичній літературі контроль найчастіше розглядають як функцію державних органів. Зокрема О. Андрійко стверджує, що контроль є функцією управління, для якої характерна система нагляду та перевірки відповідності процесу та функціонування об'єкта прийнятим управлінським рішенням, виявлення результату впливу суб'єкта на об'єкт, коригування допущених відхилень [4].

І. Стефанюк вважає, що контроль є переважною дотримання та виконання нормативно встановлених завдань, планів і рішень. При такій характеристиці підкреслюється функціональне призначення контролю, те, що він виникає на конкретній стадії управлінського процесу, та те, що контроль здійснюється суб'єктами державного управління [21].

Правова природа контролю виражається в тому, що він здійснюється органами держави та їх посадовими особами в межах, визначених правовими нормами на підставі норм права і відповідно до них. Контроль здійснюється в чітких правових рамках, його суб'єкти керуються у своїй діяльності чинними нормами права, і він викликає певні юридичні наслідки. В основі його виникнення і в процесі здійснення лежать правові засади. Вони виявляються і характеризуються низкою ознак.

Такими ознаками насамперед є те, що між контрольним органом і підконтрольним суб'єктом здебільшого існують відносини підпорядкування та підвідомчості; об'єктом контролю є як законність, так і доцільність діяльності того, хто контролює, коли останній має право втручатися в поточну адміністративно-господарську діяльність контрольованого; контролюючий орган часто наділений правом скасовувати рішення підконтрольного; у випадках, встановлених законодавством, той, хто контролює, має право застосовувати заходи до контрольованого за вчинені правопорушення.

У словнику термінів і понять з державного управління термін «державний контроль» визначено як одну із форм здійснення державної влади, забезпечення додержання законів та інших нормативно-правових актів, що видаються органами держави, разом з тим визначено і як систему державних органів перевірки [20].

Отже, як стверджує В. Гаращук, контроль можна охарактеризувати як складову управління, що забезпечує систематичну перевірку виконання Конституції, Законів України, інших нормативно-правових актів, додержання дисципліни та правопорядку й полягає у втручанні контрольних органів в поточну діяльність підконтрольних органів, надання їм обов'язкових для виконання приписів, припиненні, заміні чи скасуванні актів управління, вжитті заходів примусу щодо підконтрольних органів [3].

Держава через спеціально уповноважені органи державної влади здійснює контроль і нагляд в сфері містобудування — державний архітектурно-будівельний контроль.

В юридичній літературі термін державного архітектурно-будівельного контролю має таке визначення: «державний архітектурно-будівельний контроль — це сукупність організаційно-технічних і правових заходів, спрямованих на забезпечення додержання законодавства, державних стандартів, норм і правил, архітектурних вимог і технічних умов, а також положень затвердженої містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів, місцевих правил забудови населених пунктів усіма суб'єктами містобудівної діяльності» [там же].

Разом з тим у «Положенні про державний архітектурно-будівельний контроль», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України № 225 від 25.03.1993, державний архітектурно-будівельний контроль визначено як «сукупність організаційно-технічних і правових заходів, спрямованих на забезпечення дотримання законодавства, державних стандартів, норм і правил, архітектурних вимог і технічних умов, а також положень затвердженої містобудівної документації та проектів конкретних об'єктів, місцевих правил забудови населених пунктів усіма суб'єктами містобудівної діяльності незалежно від форм власності під час забудови територій і населених пунктів, розміщення, будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів житлово-цивільного, виробничого та іншого призначення, реставрації архітектурних пам'яток, створення інженерної та транспортної інфраструктури, виробництва будівельних матеріалів, виробів і конструкцій» [16].

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI визначає державний архітектурно-будівельний контроль як сукупність заходів, спрямованих на дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, державних будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих і будівельних робіт [17].

Засади державного архітектурно-будівельного контролю визначаються Конституцією України, Законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства регіонального розвитку,

містобудування та житлово-комунального господарства України та власними наказами.

Містобудівне законодавство є джерелом адміністративного права, яке обумовлює основні права, обов'язки та процедури, якими повинні керуватися посадові особи органів державного архітектурно-будівельного контролю та суб'єкти будівельної галузі. Містобудівне законодавство тісно пов'язане з концепцією примусу з тих причин, що основною метою державного архітектурно-будівельного контролю є забезпечення безпеки людей, саме тому посадові особи, які виконують функції державного архітектурно-будівельного контролю наділені правоохоронними повноваженнями в межах, визначених законодавством [22].

Державний архітектурно-будівельний контроль супроводжує процес будівництва споруд і будівель на всіх етапах будівництва, подальшої експлуатації та діє на всій території України.

Державний архітектурно-будівельний контроль безпосередньо здійснює Державна архітектурно-будівельна інспекція та її територіальні органи інспекції державного архітектурно-будівельного контролю в АРК, областях, містах Києві та Севастополі [17]. Статтею 41 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 № 3038-VI встановлено правові засади діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції України та визначено права посадових осіб інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю [17].

До функцій органів державного архітектурно-будівельного контролю належить:

- організація та забезпечення виконання нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції інспекцій ДАБК;
- видача дозволів, сертифікатів, ліцензій та реєстрації повідомлень та декларацій про початок виконання будівельних робіт та їх завершення;
- прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;
- здійснення в межах своїх повноважень державного контролю за дотриманням юридичними і фізичними особами державних будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих і будівельних робіт, перепланування та реконструкції (дообладнання) житлового фонду, будівель громадського

призначення, елементів упорядження територій для задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення та інші контрольно-наглядові функції за дотриманням містобудівного законодавства.

Варто зауважити, що на виконання функцій державного архітектурно-будівельного контролю посадовим особам інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю надані права:

- безперешкодного доступу до місць будівництва об'єктів;
- проводити перевірку відповідності виконання підготовчих та будівельних робіт вимогам державних будівельних норм, стандартів і правил, затвердженим проектним вимогам, рішенням, технічним умовам, своєчасності та якості проведення передбачених нормативно-технічною і проектною документацією зйомки, замірів, випробувань, а також ведення журналів робіт, наявності у передбачених законодавством випадках паспортів, актів та протоколів випробувань, сертифікатів та іншої документації;
- складати акти перевірок;
- видавати обов'язкові для виконання приписи;
- складати протоколи про вчинення правопорушень;
- накладати штрафи відповідно до закону;
- здійснювати контроль за додержанням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів містобудування та архітектури;
- залучати до проведення перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій (за погодженням з їх керівниками), фахівців науково-дослідних, дослідно-конструкторських, експертних та проектних установ;
- одержувати в установленому законодавством порядку від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, фізичних осіб інформацію та документи, необхідні для здійснення державного архітектурно-будівельного контролю;
- вимагати у випадках, визначених законодавством, вибіркового розкриття окремих конструктивних елементів будинків і споруд, проведення зйомки і замірів, додаткових лабораторних та інших випробувань будівельних матеріалів, виробів і конструкцій;
- забороняти за вмотивованим письмовим рішенням керівника інспекції чи його заступника експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, не прийнятих в експлуатацію;
- здійснювати фіксування процесу проведення перевірки з використанням аудіо- та відеотехніки.

Надання вказаних прав в свою чергу потребує від службовців інспекцій високого рівня фахової професійної підготовки та знання нормативно-правових актів з метою недопущення порушень законних інтересів громадян, підприємств, установ та організацій.

За результатами узагальнення існуючих термінів, пропонуємо наступне визначення державного архітектурно-будівельного контролю, яке, на нашу думку, в повній мірі відображає його сутність та зміст: *державний архітектурно-будівельний контроль* — це контрольно-наглядова функція державного управління в містобудівній сфері, що безпосередньо здійснюється спеціально уповноваженими органами з питань державного архітектурно-будівельного контролю, яка має забезпечувати дотримання суб'єктами містобудівної діяльності встановленого законом порядку при здійсненні будівництва та експлуатації будівель і споруд, дотримання державних будівельних норм, правил, технічних умов з метою забезпечення безпеки громадян, надійності, міцності, екологічної, санітарної та пожежної безпеки будівель та споруд.

При цьому в першу чергу виокремлюємо мету державного контролю, яка полягає в забезпеченні законності, встановлених норм та правил, безпеки громадян (під час будівництва та експлуатації будівель та споруд), належної якості кінцевого продукту будівництва.

Наступним терміном, що потребує уточнення є «об'єкт державного архітектурно-будівельного контролю». Термін «об'єкт» (від лат. *objectum* — предмет) — це «річ, предмет, об'єктом називають те, що протистойть суб'єкту» [25]. Як наголошується у науковій літературі, «особливості

контрольної діяльності припускають, що суб'єкта контролю в об'єкті цікавить не будь-які, а тільки певні параметри його буття. Контрольна діяльність, як і будь-яка інша цілеспрямована діяльність, стосується лише певних об'єктів, коло яких повинно бути окреслено законом чи підзаконним актом» [8].

В. Малиновським під об'єктом управління розуміється система, яка підпорядковується владній волі суб'єкта управління і виконує його рішення, тобто система, якою управляють Об'єктами управління може бути галузь промисловості, об'єднання, підприємство чи його виробничий підрозділ. Кожному об'єкту управління притаманні різноманітні види діяльності. Відповідно, в зміст управління входить комплексне вирішення усіх елементів адміністрування [11].

І. Белобжецький об'єктом державного контролю називає управлінські рішення: накази, інструкції та ін. [5]. Ю. Тихомиров — всі сфери управлінської, господарської, соціально-культурної, адміністративної діяльності, а також управлінські функції [23]. В. Гаращук — відповідні підконтрольні структури — юридичні та фізичні особи [7].

В. Ромасько охарактеризував будівництво як об'єкт адміністративно-правового регулювання, під яким розуміється урегульована адміністративним законодавством управлінська діяльність у сфері будівництва, реконструкції, реставрації чи капітального ремонту, одним із суб'єктів якої є орган (посадова чи службова особа), наділений владно-розпорядчими повноваженнями, разом з тим вказаним дослідником уточнено визначення родового об'єкта державного контролю у сфері будівництва, під яким запропоновано розуміти наступне: по-перше, планування і забудову територій, містобудування та архітектурну діяльність; по-друге, окремі види будівельних робіт (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт) [18].

А. Матвійчуком об'єкт державного контролю в галузі будівництва розуміється як система юридичних та фізичних осіб, які здійснюють діяльність щодо створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, що включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій проектування та спорудження об'єктів містобудування та інших об'єктів, реконструкцію історичних населе-

них пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури, а також осіб, що слідкують за дотриманням чинних будівельних норм та правил під час будівництва [12].

За результатами узагальнення теоретичного матеріалу пропонуємо власне визначення поняття «об'єкт державного архітектурно-будівельного контролю». Так, *об'єктом державного архітектурно-будівельного контролю* є суб'єкти містобудівної діяльності, які виконують господарську діяльність, пов'язану із розробленням проектною документації, створенням об'єктів містобудування, виконанням будівельних робіт та виробництвом будівельних матеріалів, виробів та конструкцій, а також об'єкти містобудування, на яких провадяться будівельні роботи з нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту. Зокрема до об'єктів державного архітектурно-будівельного контролю відносяться як замовники (забудовники) виконання будівельних робіт, проектні організації (організації розробники проектною документації для будівництва), виконавці будівельних робіт (підрядні будівельні організації, громадяни, сертифіковані фахівці будівельної галузі), виробники будівельних виробів, матеріалів та конструкцій), так і об'єкти будівництва (будівлі та споруди, які будуються, будівлі та споруди, що експлуатуються, на яких виконуються будівельні роботи), об'єкти виробництва будівельних виробів, конструкцій, матеріалів.

Наступним поняттям, що потребує уточнення є термін «суб'єкт державного архітектурно-будівельного контролю». Суб'єкт (від лат. Subject — той, що лежить у основі) — це «індивід, якому протистоїть, протиставляється об'єкт та який спрямовує на цей об'єкт своє пізнання або дію» [24].

А. Петров визначає суб'єкт управління як спеціальні групи людей, які за допомогою різних форм організаційної практики здійснюють необхідні рухи об'єкта [15]. А. Годунов зазначає, що суб'єктом управління в суспільних процесах виступають люди [6]. Ю. Тихомиров вказує, що суб'єкти, які управляють суспільством, — це або народ у цілому, або окремі його верстви, об'єднання, колективи, оформлені відповідним чином у політико-правових фор-

мах через систему державних і громадських організацій, інститути безпосередньої демократії [23].

В. Малиновський визначає суб'єкт управління як систему, наділену певною компетенцією і державно-владними повноваженнями, що дозволяють їй втілювати свою волю в форму керівних команд чи рішень, обов'язкових для виконання, тобто це система, що управляє.

У державному управлінні до суб'єктів управління відносяться органи виконавчої влади (уряд, міністерства, місцеві державні адміністрації); посадові особи; службовці, що наділені державно-владними повноваженнями [11].

Таким чином, під *суб'єктом державного архітектурно-будівельного контролю* потрібно розуміти систему органів державної виконавчої влади та їх посадових осіб, що законодавчо наділені повноваженнями щодо здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю.

Так, суб'єктом державного архітектурно-будівельного контролю є Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи, інспекції державного архітектурно-будівельного контролю в АРК, областях, містах Києві та Севастополі).

Суб'єкт державного архітектурно-будівельного контролю здійснює управлінський вплив на об'єкт завдяки механізмам державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до вимог законодавства.

В. Малиновський визначає механізми державного управління як сукупність засобів організації управлінських процесів і способів впливу на розвиток керованих об'єктів із використанням відповідних методів управління, спрямованих на реалізацію цілей державного управління [11]. На думку Н. Нижник, механізм державного управління — це складова частина системи управління, яка забезпечує вплив на фактори, від стану яких залежить результат діяльності управлінського об'єкта. Разом з тим вона підкреслює, що механізм управління охоплює цілі управління, елементи об'єкта і їх зв'язки, на які здійснюється вплив, діяння в інтересах досягнення цілей, методи впливу, матеріальні й фінансові ресурси управління, соціальний і організаційний потенціал [14]. У науковій літературі подається типова модель концептуальної структури органі-

заційного механізму державного управління, відповідно до якої до складу цього механізму належать об'єкти, суб'єкти державного управління, їх цілі, завдання, функції, методи управління, організаційні структури та результати їх функціонування [19].

Враховуючи відсутність в науковій літературі визначення терміну «механізми державного архітектурно-будівельного контролю», під *механізмами державного архітектурно-будівельного контролю* пропонується розуміти нормативно визначені заходи, які впроваджуються органами державного архітектурно-будівельного контролю та за допомогою яких реалізується державна політика по контролю за додержанням установленого порядку провадження містобудівної діяльності, що дозволяють виявляти та протидіяти правопорушенням у сфері містобудування, які в сукупності утворюють єдиний механізм державного архітектурно-будівельного контролю.

Основними механізмами державного архітектурно-будівельного контролю, від яких залежить розвиток системи державного архітектурно-будівельного контролю, відносимо правовий та організаційний механізми контролю, які практично функціонують у вигляді наступних заходів: дозвільні процедури, ліцензування, інспекційні перевірки об'єктів державного архітектурно-будівельного контролю, взаємодія органів державного архітектурно-будівельного контролю з правоохоронними органами, припинення містобудівних правопорушень, притягнення порушників до відповідальності, введення об'єктів в експлуатацію.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку

За результатами дослідження узагальнено понятійний апарат державного архітектурно-будівельного контролю. Надано авторське визначення термінам «державний архітектурно-будівельний контроль», «механізми державного архітектурно-будівельного контролю», «об'єкт державного архітектурно-будівельного контролю» та «суб'єкт державного архітектурно-будівельного контролю», що дозволить розширити існуючі визначення вказаних термінів, сприятиме удосконаленню механізмів державного архітектурно-будівельного контролю в Україні.

Література

1. Авер'янов, В. Б. Виконавча влада й адміністративне право [Текст] / В. Б. Авер'янов. — К. : ВД «Ін-Юре», 2002. — 668 с. — (Сер. наук. вид. «Адм.-прав. реформа в Україні»).
2. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : Підручник : У 2 т. Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К. : Юрид. Думка, 2004. — 584 с.
3. Адміністративне право України [Текст] / Ю. П. Битяк, В. В. Богущкий, В. М. Гаращук [та ін.] ; за ред. Ю. П. Битяка. — Х. : Право, 2001. — 528 с.
4. Андрійко, О. Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади [Текст] : монографія / О. Ф. Андрійко. — К. : Наукова думка, 2004. — 300 с.
5. Белобжецкий, И. А. Финансово-хозяйственный контроль в управлении экономикой [Текст] / И. А. Белобжецкий. — М. : Финансы, 1979. — 160 с.
6. Годунов, А. А. Введение в теорию управления. Система промышленного производства [Текст] / А. А. Годунов. — М. : Экономика, 1967. — 200 с.
7. Гаращук, В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні [Текст] : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / Гаращук Володимир Миколайович. — Х., 2003. — 412 с.
8. Горшенев, В. М. Способы и организационные формы правового регулирования в социалистическом обществе [Текст] / В. М. Горшенев. — М. : Юрид. лит., 1972. — 258 с.
9. Державне регулювання економіки [Текст] : навч. посіб. / [С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін.]. — 2-ге вид., доопрац. і доповн. — К. : КНЕУ, 2005. — 440 с.
10. Контролирующие органы и организации России: Компетенция и полномочия [Текст] / под ред. А. П. Гуляева. — М. : МАЭП; ИИК «Калита», 2000. — 208 с.
11. Малиновський, В. Я. Державне управління [Текст] : [навч. посіб.] / В. Я. Малиновський. — К. : Атіка, 2003. — 576 с.
12. Матвійчук, А. В. Контрольні провадження у галузі будівництва [Текст] : автореф. дис. ... канд. юридич. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / А. В. Матвійчук. — К., 2010. — 21 с.
13. Тихомиров, Ю. А. Управленческое решение [Текст] / Ю. А. Тихомиров. — М. : Наука, 1972. — 288 с.
14. Нижник, Н. Р. Системний підхід в організації державного управління [Текст] : [навч. посіб.] / Н. Р. Нижник, О. А. Машков; за заг. ред. Н. Р. Нижник. — К. : Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
15. Петров, А. С. Экономические основы управления производством [Текст] / А. С. Петров. — М. : Изд-во «Мысль», 1966. — 185 с.
16. Про затвердження Положення про державний архітектурно-будівельний контроль [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 р. № 225 // Верховна Рада

Література

1. Averianov, V. B. Executive authority and administrative law. Kyiv: VD «In-Yure», 2002. 668 p. (in Ukrainian)
2. Averianov, V. B. (Ed.) Administrative law of Ukraine: Academic course. Textbook. In two parts. General part. Kyiv: Legal thought, 2004. 584 p. (in Ukrainian)
3. Bytiak, Yu. P. (Ed.); Bogutskyi, V. V.; Garashchuk, V. M. et al. Administrative law of Ukraine. Kharkiv: Right, 2001. 528 p. (in Ukrainian)
4. Andriiko, O. F. State control in Ukraine: procedural and institutional actions. Monograph. Kyiv: Scientific Thought, 2004. 300 p. (in Ukrainian)
5. Belobzheckii, I. A. Finance and economic control in government of economy. Moscow: Finance, 1979. 160 p. (in Russian)
6. Godunov, A. A. Introduction to control theory. Method of manufacture on an industrial scale. Moscow: Economics, 1967. 200 p. (in Russian)
7. Garashchuk, V. M. Theoretically-legal problem of control and operation in government thesis researches for a degree of Doctor in Law. Kharkiv, 2003. 412 p. (in Ukrainian)
8. Gorshenev, V. M. Methods and organization forms of legal regulation in socialist society. Moscow: Legal literature, 1972. 258 p. (in Russian)
9. Chystov, S. M.; Nykyforov, A. E.; Kutsenko, T. F. et al. Government regulation of the economy. Tutorial. 2nd ed., revised and enlarged. Kyiv: KNEU, 2005. 440 p. (in Ukrainian)
10. Guliaev, A. P. (Ed.) Regulatory agencies and organizations in Russia: competency and authority. Moscow: MAEP; IIK «Kalita», 2000. 208 p. (in Russian)
11. Malynovskyi, V. Ya. Government. Tutorial. Kyiv: Atika, 2003. 576 p. (in Ukrainian)
12. Matviichuk, A. V. Measures of control in building sphere: Authors abstract ... Ph.D in Law. Kyiv, 2010. 21 p. (in Ukrainian)
13. Tihomirov, Yu. A. Management decision. Moscow: Science, 1972. 288 p. (in Russian)
14. Nyzhnyk, N. R. (Ed.); Mashkov, O. A. System concept in organization of government. Tutorial. Kyiv: Publisher UADU, 1998. 160 p. (in Ukrainian)
15. Petrov, A. S. Economical background of enterprise management. Moscow: Publisher «Thought», 1966. 185 p. (in Russian)
16. Resolution Cabinet of Ministers of Ukraine No. 225 dated back to March 25, 1993 «About adoption of conditions about state architectural and construction oversight». Accessed at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=225-93-%EF>. (in Ukrainian)
17. Law of Ukraine No. 3038-VI dated back to February 17, 2011 «About regulation of urban development». In: *Register of the Parliament of Ukraine*, 2011, Number 34, p. 1544–1586. (in Ukrainian)
18. Romasko, V. O. Government control in building sphere: administrative and legal actions: authors thesis ... Ph.D in Law. Kharkiv, 2010. 36 p. (in Ukrainian)

- України : офіційний веб-портал. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=225-93-%EF>.
17. Про регулювання містобудівної діяльності [Текст] : Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2011. — № 34. — С. 1544–1586.
 18. Ромасько, В. О. Державний контроль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади [Текст] : автореф. дис. ... канд. юридич. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В. О. Ромасько. — Х., 2010. — 36 с.
 19. Рудницька, Р. М. Механізми державного управління: сутність і зміст [Текст] / Р. М. Рудницька, О. Г. Сидорчук, О. М. Стельмах; за заг. ред. М. Д. Лесечка, А. О. Чемериса. — Львів : Вид-во ЛРІДУ НАДУ, 2005. — 28 с.
 20. Словник термінів і понять з державного управління [Текст] / [авт.-уклад. В. Я. Малиновський]. — К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2005. — 254 с.
 21. Стефанюк, І. Б. Мета і завдання державного фінансового контролю підприємницької діяльності [Текст] / І. Б. Стефанюк // Фінанси України. — 2002. — № 4. — С. 133–134.
 22. Техническое регулирование в строительстве. Аналитический обзор мирового опыта [Текст] / Snip Innovative Technologies ; рук. А. Р. Серых. — Чикаго : SNIP, 2010. — 889 с.
 23. Тихомиров, Ю. А. Курс административного права и процесса [Текст] / Ю. А. Тихомиров. — М. : Изд-е г-на Тихомирова М. Ю., 1998. — 798 с.
 24. Философский словарь [Текст] : [Пер. с нем.] : Осн. Г. Шмидтом / Ред. Г. Шишкофф, Г. Шмидт. — Перераб. изд. под ред. Г. Шишкоффа. — М. : Республика, 2003. — 575 с. — Пер. изд. : Philosophisches Wörterbuch. — ISBN 5-250-01794-0.
 25. Философский энциклопедический словарь [Текст] / сост. Е. Ф. Губский. — М. : ИНФРА-М, 2003. — 576 с. — (Библиотека словарей «ИНФРА-М»).
 19. Rudnitska, P. M.; Sydorчук, O. G.; Stelmah, O. M. Edited by Lesechko, M. D.; Chemeris, A. O. Mechanism of Government: subject matter and content. Lviv: Publisher LRIDU NADU, 2005. 28 p. (in Ukrainian)
 20. Malynovskyi, V. Ya. Vocabulary interpreting terms and notions in Government. Kyiv: Centre of procurement to the institutional development of state service, 2005. 254 p. (in Ukrainian)
 21. Stefaniuk, I. B. Object and purpose of state financial control of business activity. In: *Financial Accounting of Ukraine*, Number 4, p. 133–134. (in Ukrainian)
 22. Snip Innovative Technologies; head Seryh, A. R. Technical regulation in civil engineering. Analytical review of global experience. Chicago: SNIP, 2010. 889 p. (in Russian)
 23. Tihomirov, Yu. A. Course of administrative law and proceeding. Moscow: Publisher Tihomirov, M. Yu., 1998. 798 p. (in Russian)
 24. Shishkoff, G. (Ed.); Schmidt, G. (Ed.). Philosophisches Wörterbuch. Moscow: Republic, 2003. 575 p. ISBN 5-250-01794-0. (in Russian)
 25. Gubskii, E. F. Philosophical and encyclopedic dictionary. Moscow: INFRA-M, 2003. 576 p. (in Russian)

Юрченко Євгеній Олександрович — аспірант кафедри економічної політики та менеджменту Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України, заступник голови Сумської районної ради Сумської області. Наукові інтереси: механізми державного управління.

Юрченко Евгений Александрович — аспірант кафедри економічної політики и менеджмента Харьковского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, заместитель председателя Сумского районного совета Сумской области. Научные интересы: механизмы государственного управления.

Iurchenko Ievgenii — postgraduate student, Economic Policy and Management Department, Kharkiv Regional Institute of Public Administration of National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, vice-chairman of Sumy Rayon Council, Sumy region. Scientific researches: mechanism of government.